

Innst. S. nr. 127

(2001-2002)

Innstilling fra utenrikskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Kristin Halvorsen og Bjørn Jacobsen om at Stortinget skal bli konsultert i forkant av forhandlinger om handels- og investeringsavtaler

Dokument nr. 8:37 (2001-2002)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Forslaget lyder:

"Stortinget ber om at Regjeringen foran forhandlinger om handelsavtaler med andre land skal forelegge for Stortinget Regjeringens utgangspunkt, og viktigste forhandlingsmål, slik at Stortinget har mulighet til å forholde seg til disse forhandlingsmålene."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Haakon Blankenborg, lederen Thorbjørn Jagland, Jens Stoltenberg og Gunhild Øyangen, fra Høyre, Julie Christiansen, Inge Lønning, Oddvard Nilsen og Finn Martin Vallersnes, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund og Christopher Stensaker, fra Kristelig Folkeparti, Jon Lilletun og Lars Rise og fra Senterpartiet, Åslaug Haga, vil understreke at forslaget om at Stortinget skal bli konsultert i forkant av forhandlinger om handels- og investeringsavtaler reiser både prinsipielle og forfatningsmessige problemstillinger. I henhold til Grunnloven § 26 har Kongen rett til å inngå og oppheve avtaler med andre land. Saker av særlig viktighet blir ifølge Gr.l. § 26 annet ledd, først bindende når Stortinget har gitt sitt samtykke. Den formelle fremgangsmåten som ivaretar Grunnlovens bestemmelser og Kongens prerogativ er at regjeringen forelegger saken for Stortinget ved en stortingsproposisjon og at Stortingets samtykke innhentes gjennom behandlingen av denne. Et krav om formell foreleggelse for Stortinget av "Regjeringens utgangspunkt og viktigste forhandlingsmål" vil være nytt i forhold til dette.

Flertallet vil peke på at det allerede er lang praksis for hvordan regjeringen kan konsultere Stortinget i utenrikspolitiske spørsmål, herunder i forhold til forhandlinger om avtaler med andre land. I forbindelse med større forhandlinger er det vanlig at utenriksministeren gjennom redegjørelser for Stortinget går inn på regjeringens utgangspunkt for forhandlinger og viktige forhandlingsspørsmål. Slike redegjørelser kan etterfølges av innlegg fra partiene eller bred plenumsdebatt. Flertallet viser til at det i 2001 ble gitt redegjørelser fra utenriksministeren om norske interesser og holdninger før WTOs ministerkonferanse i Doha. Det ble også gitt redegjørelser om WTO i forbindelse med den forrige ministerkonferansen i Seattle.

Flertallet vil også understreke viktigheten av konsultasjonene mellom Regjering og Storting i den utvidede utenrikskomité. Regjeringen konsulterer her Stortinget i aktuelle saker som er viktige eller prinsipielle, og det er lang og vel etablert praksis for at regjeringen konsulterer Stortinget i forhandlingssituasjoner.

Flertallet minner om at EFTAs såkalte tredjelandssamarbeid ble innledet i 1991, og at Stortinget siden den gang har behandlet en rekke EFTA-avtaler med tredjeland. EFTA har i dag 18 frihandelsavtaler med land utenfor EU og EFTA. Avtalene er i stor grad bygget over samme lest, og hovedelementene tør være godt kjent. Flertallet viser videre til at EFTAs parlamentarisk komité har regelmessige konsultasjonsmøter med EFTAs ministre, og at det i denne sammenheng gis god anledning til å følge EFTAs forhandlingsprosesser.

Ut fra disse forhold mener flertallet at det ikke foreligger noe grunnlag for å innføre noen ny ordning i forholdet mellom Regjering og Storting.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Kristin Halvorsen og Bjørn Jacobsen, viser til at liberalisering av handel med varer og tjenester i økende grad legger premisser for utviklingen på en rekke samfunnsområder. Med forslaget framsatt i Dokument nr. 8:37 (2001-2002) ønsket disse medlemmer å legge til rette for at Stortinget i større grad kunne være med å legge føringer for utformingen av slike avtaler. Disse medlemmer har merket seg konklusjonen til komiteens flertall, er uenig i denne og vil derfor ta opp forslaget.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:37 (2001-2002) - forslag fra stortingsrepresentantene Kristin Halvorsen og Bjørn Jacobsen om at Stortinget skal bli konsultert i forkant av forhandlinger om handels- og investeringsavtaler - bifalles ikke.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 10. april 2002

Thorbjørn Jagland
leder

Julie Christiansen
ordfører

Haakon Blankenborg
sekretær